

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено Вченою радою

(протокол № 8 від «25» 2025 р.)

Заступник голови Вченої ради О.Г. Бендар

Введено в дію наказом ректора

від «04» 03 2025 р. № 109

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»

Рівень вищої освіти: **третій (освітньо-науковий)**

Ступінь вищої освіти: **доктор філософії**

Галузь знань: А Освіта

Спеціальність: А7 Фізична культура і спорт

Кваліфікація: **доктор філософії в галузі «Освіта»**

зі спеціальності «Фізична культура і спорт»

Запоріжжя 2025

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

Гарант освітньо-наукової програми

М.В. Маліков

ПОГОДЖЕНО

Завідувач відділу аспірантури і докторантури

В.В. Буличова

(підпис)

Директор Центру забезпечення якості освіти

М. А. Томченко

(підпис)

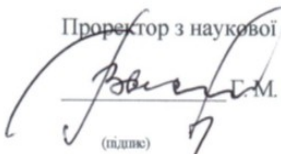
Голова Наукового товариства студентів, аспірантів і докторантів

Д. З. Будько

(підпис)

Проректор з наукової роботи

Г.М. Васильчук

(підпис)

Проректор з науково-педагогічної роботи

Ю. О. Каганов

(підпис)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) «Фізична культура і спорт» з галузі знань А Освіта зі спеціальності А7 Фізична культура і спорт визначає передумови доступу до навчання; розкриває зміст освітньої та наукової складових підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти; зазначає обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії; містить перелік загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та програмних результатів навчання; встановлює вимоги до проміжної та підсумкової атестації. Є основою для формування індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи здобувачів.

Освітньо-наукова програма розроблена відповідно до таких нормативних документів:

- Закон України [«Про вищу освіту»](#) від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- Закон України [«Про освіту»](#) від 05.09.2017 р. № 2145-VIII;
- постанова КМУ від 23.11.2011 р. № 1341 [«Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»](#);
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 [«Про затвердження галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»](#);
- постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 [«Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»](#);
- постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261 [«Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої](#)

освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»;

– постанова КМУ від
12.01.2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти (наукової установи) про присудження ступеня доктора філософії»;

– наказ МОН від 01.06.2016 р. № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»;

– наказ МОН України
від 11.07. 2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;

– наказ МОН від 30.04.2020 р. № 584 «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»;

– наказ МОН від 02.08.2024 р. № 1101 «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності: 017 Фізична культура і спорт для третього рівня (освітньо-наукового) вищої освіти»

Освітньо-наукова програма враховує сучасні тренди та рекомендації щодо розвитку третього рівня вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти:

– Зальцбурзькі принципи – I (Salzburg-I). Bologna Seminar «Doctoral Programmes for the European Knowledge Society» (Salzburg, 3–5 February 2005). Conclusions and Recommendations;

– Зальцбурзькі принципи II (Salzburg-II). Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles. Brussels. European University Assosiation, 2010;

– Принципи інноваційної докторської підготовки (Principles for Innovative Doctoral Training). Exploration of the implementation of the Principles for

[Innovative Doctoral Training in Europe: Final Report European Commission, DGRTD Reference: ARES \(2011\) 932978;](#)

- Зальцбург – вперед (Salzburg Forward). [Doctoral Education – Taking Salzburg Forward. Implementation and New Challenges. Brussels, European University Assosiation, 2016;](#)
- Сучасна докторська освіта в Європі: підходи та інституціональні структури. [Doctoral Education in Europe Today: Approaches and Institutional Structures. Survey. Berlin, European University Association, 2019.](#)
- Докторська освіта в Європі: сучасні розробки та тенденції. [Doctoral education in Europe: current developments and trends. Based on the results of the 2021 EUA-CDE survey](#)

Освітньо-наукова програма враховує досвід аналогічних програм українських та зарубіжних закладів вищої освіти, зокрема:

1. Національний університет фізичного виховання і спорту України (м. Київ, Україна);
2. Навчально-науковий інститут «Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту» Український державний університет науки і технологій (м. Дніпро, Україна);
3. Харківська державна академія фізичної культури (м. Харків, Україна);
4. Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського (м. Львів, Україна);

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, основне місце роботи (навчання)
1.	Маліков Микола Васильович гарант ОНП	д.б.н, професор, декан факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму ЗНУ
2.	Караулова Світлана Іванівна	д.фіз.вих., професор, професор кафедри фізичної культури і спорту ЗНУ
3.	Тищенко Валерія Олексіївна	д.фіз.вих., професор, професор кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту ЗНУ
4.	Свасьєв Андрій Вячеславович	д.пед.н., професор, завідувач кафедри фізичної культури і спорту ЗНУ
5.	Конох Анатолій Петрович	д.пед.н., професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту ЗНУ
6.	Клопов Роман Вікторович	д.пед.н., професор, професор кафедри фізичної культури і спорту ЗНУ
7.	Соколова Ольга Валентинівна	к.фіз.вих., доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту ЗНУ
8.	Шуліка Богдан Юрійович	здобувач третього рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії)

Рецензії та відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи (навчання), організація (об'єднання), яку представляє (при наявності)
Заклади вищої освіти (наукові установи)		
1.	Москаленко Наталія Василівна	доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, заступник директора навчально-наукового інституту «Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту» (м. Дніпро).
2.	Дорошенко Едуард Юрійович	доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, професор кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я Запорізького державного медичного університету (м. Запоріжжя).
3.	Атаманюк Світлана Іванівна	доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної культури, олімпійських та неолімпійських видів спорту Національного університету «Запорізька політехніка» (м. Запоріжжя).
Підприємства, організації		
4.	Сокирко Олексій Сергійович	кандидат педагогічних наук, доцент, директор Спеціалізованої дитячо-юнацької спортивної школи олімпійського резерву зі стрибків у воду та плавання (м. Запоріжжя).

5	Міфтахутдінова Діна Артурівна	кандидат наук з фізичного виховання і спорту, директор комунального закладу «Дніпропетровська обласна школа вищої спортивної майстерності» (м. Дніпро)
<i>Випускники освітньо-наукової програми або програми, що їй передувала</i>		
6	Іванська Олена Василівна	кандидат наук з фізичного виховання і спорту, старший викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії ЗНУ (м. Запоріжжя).
7	Орлов Анатолій Анатолійович	доктор філософії зі спеціальності «Фізична культура і спорт», старший викладач кафедри теорії та методики фізичної ЗНУ (м. Запоріжжя).

1. Профіль освітньо-наукової програми

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Запорізький національний університет
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Фізична культура і спорт
Тип програми	освітньо-наукова
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти	доктор філософії
Галузь	A Освіта
Спеціальність	A7 Фізична культура і спорт
Освітня кваліфікація	доктор філософії з фізичної культури і спорту
Професійна кваліфікація	не присвоюється
Кваліфікація в дипломі	доктор філософії у галузі «Освіта» зі спеціальності «Фізична культура і спорт»
Цикл / рівень	FQ-EHEA – третій цикл EQF-LLL – 8 рівень НРК України – 8 рівень
Тип диплома та обсяг освітньо-наукової програми	диплом доктора філософії, одиничний термін навчання – 4 роки (у т.ч. освітня складова – 2 роки) освітня складова: 48 кредитів ЄКТС наукова складова: проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації; публікація статей за темою дисертації
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми від 20.06.2023 р. № 4950 Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
Передумови	наявність освітнього ступеня магістра (другий рівень вищої освіти)
Форми здобуття освіти	денна, заочна, вечірня
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-наукової програми	http://phd.znu.edu.ua
2. Мета/цілі освітньо-наукової програми	
<p>Підготовка фахівців на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти – докторів філософії (PhD), які здатні розв'язувати комплексні проблемні питання для проведення дослідницько-інноваційної, аналітичної, науково-організаційної, педагогічної та практичної діяльності в галузі фізичної культури і спорту, а також реалізації власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Цілі ОНП орієнтуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> – на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, а саме, спрямовані на забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці; – на досягнення цілей вищої освіти Ради Європи (виховання активної громадської позиції, підготовка 	

конкурентоспроможних фахівців до ринку праці, особистий світоглядний розвиток, розвиток нових знань).

Цілі ОНП корелюють зі Стратегію розвитку Запорізького національного університету в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України на 2023-2025 роки, відповідно до якої органічною і затребуваною є підготовка фахівців, які можуть переосмислювати наявні та створювати нові цілісні знання та вдосконалювати професійну складову задля:

- формування якісного людського капіталу задля повоєнного відновлення держави та повноцінного представлення України в європейській спільноті;
- реалізації потенціалу фізичної культури і спорту при підготовці висококваліфікованих фахівців шляхом оволодіння та формування загальних та спеціальних компетентностей, сучасних наукових, інноваційних методів дослідження, здійснення науково-педагогічної діяльності, проведення власних досліджень в предметній галузі;
- розвитку наукових досліджень, посилення ролі інноваційної складової у діяльності Університету, його інтеграції до європейського і світового освітнього простору;
- формування простору освіти, науки і культури європейського рівня, науково-просвітницького впливу на громадську думку (https://www.znu.edu.ua/docs/2023/_znu_2023_2025.pdf)

Мета ОНП направлена на розвиток галузевих та регіональних пріоритетів, а саме: 1) використання результатів наукових досліджень як невід’ємної складової забезпечення регіональної та галузевої політики у галузі фізичної культури і спорту; 2) проведення наукових досліджень відповідно до потреб сфери фізичної культури і спорту та регіональних особливостей розвитку галузі в Запорізькому краю (Стратегія регіонального розвитку Запорізької області на період до 2027 року); 3) посилення ролі інноваційної складової при формуванні Стратегії регіонального розвитку; 4) проведення оригінальних, інноваційних, креативних, наукових досліджень у галузі фізичної культури і спорту, що сприяють прогнозу її розвитку, створенню і покращенню умов заняттями фізичною культурою та спортом, зміцненню здоров’я дітей та молоді, що має значний економічний та соціальний аспект; 5) створення конкурентних переваг шляхом сучасних педагогічних технологій, які дають можливість забезпечити якісну підготовку спортсменів з різних видів спорту, команд з ігрових видів спорту та досягнення ними високих спортивних результатів; підвищити спортивний імідж регіону на Всеукраїнській та міжнародній спортивних аренах; покращити фізичний та емоційний стан населення області; зберегти і розширити інфраструктуру та кадровий потенціал у сфері фізкультури і спорту.

3. Характеристика освітньо-наукової програми

Предметна область

Об’єкт вивчення та діяльності: методологічні підходи, теоретичні засади, традиційні та інноваційні технології, явища, процеси у фізичній культурі і спорті, комплексні проблеми підготовки кадрів для сфери фізичної культури і спорту, проблема забезпечення рухової активності, здорового способу життя, спортивної підготовки та змагальної діяльності в різних видах олімпійського, неолімпійського, адаптивного та професійного спорту.

Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв’язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері фізичної культури і спорту, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення для сфери фізичної культури та спорту.

Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, теорії, концепції фізичного виховання, оздоровчо-рекреаційної рухової активності, спортивної підготовки та змагальної діяльності в олімпійському неолімпійському, адаптивному та професійному спорті.

Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи опрацювання результатів досліджень, методи моделювання та проектування освітнього процесу, спортивної підготовки, оздоровчо-рекреаційної діяльності, технології науково-

	<p>педагогічної діяльності; цифрові технології, специфічні прийоми методи і методика фізичної культури та спорту.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмне забезпечення; бібліотечні та цифрові ресурси; програми статистичної обробки та візуалізації даних; комп'ютерна техніка та мультимедійне обладнання; мережеві ресурси, спеціальна апаратура та інструменти, необхідні для наукових досліджень, професійній та освітній діяльності у сфері фізичної культури і спорту.</p>
<p>Орієнтація освітньо-наукової програми</p>	<p>академічна – відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (ISCED 2011 / UNESCO)</p>
<p>Основний фокус освітньо-наукової програми</p>	<p>Освітньо-наукова програма базується на сучасних наукових дослідженнях у галузі освіти і педагогіки зі спеціальності фізична культура і спорт та встановлює необхідний рівень теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в області фізичної культури і спорту (теорії спорту, методики спортивної підготовки, теорії і практики, організації і методики фізичного виховання та оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення), оволодіння методологією наукової та методикою педагогічної діяльності у закладі вищої освіти, а також проведення здобувачем власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Ключові слова: освітня діяльність, система знань, теорія спорту, фізичне виховання, інноваційні технології, методологія наукової діяльності.</p>
<p>Особливості освітньо-наукової програми</p>	<p>Освітньо-наукова програма акцентована на проведення теоретико-прикладних досліджень за напрямками спорт, фізичне виховання та оздоровчо-рухова активність різних груп населення.</p> <p>Особливості ОНП обумовлені:</p> <ul style="list-style-type: none"> – наявністю обов'язкових освітніх і наукових компонентів, програмних компетентностей, програмних результатів навчання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики; – багаторічним практичним і теоретичним досвідом наукових шкіл, які сформовані на факультеті (до навчального процесу залучаються професіонали-практики, відомі вчені, спортсмени); – використанням мультидисциплінарного підходу, що передбачає можливість проведення досліджень на межі педагогіки, біології, спортивної медицини, фізіології, функціональної діагностики у фізичному вихованні та спорті, фізичної терапії і ерготерапії менеджменті, психології тощо; – різноманітністю організаційних форм навчання (гостьові лекції, PhD-колоквіуми тощо). <p>ОНП забезпечує широкий спектр навчальних дисциплін з формування універсальних навичок дослідника, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Дослідницько-інноваційна та проєктна діяльність</i>, що включає модуль Жана Моне «Основи європейської проєктної діяльності» за європейським проєктом 587321-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-MODULE «European Project Culture» із залученням здобувачів до участі в інших проєктах за програмою Erasmus+, що реалізуються в університеті; - <i>Академічне письмо та академічна доброчесність (з англomовним компонентом)</i>, що враховує результати участі ЗНУ у міжнародних проєктах сприяння академічній доброчесності в Україні SAIUP (2016-2019) та «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative –

	<p>Academic IQ) (2020-2022);</p> <p>- <i>Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника</i>, що викладається із залученням закордонних фахівців та можливістю складання міжнародного екзамену Pearson Tests of English, а також враховує результати участі ЗНУ у європейському проєкті 610427-EPP-1-2019-1-EE-EPPKA2-SVNE-JP «Розвиток потенціалу підготовки учителів іноземної мови як шлях до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції України» за програмою Erasmus+KA2 (2019-2022).</p>
<p>4. Академічні права та працевлаштування випускників</p>	
<p>Академічні права випускників</p>	<p>здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих</p>
<p>Працевлаштування випускників</p>	<p>Посади науково-педагогічних або наукових працівників у закладах вищої освіти, наукових установах, суб'єктах сфери фізичної культури і спорту.</p>
<p>5. Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Освітній процес здійснюється на основі підходів та технологій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студентоцентризований підхід у навчанні та науковій діяльності, що враховує тематику дисертацій та напрям наукових інтересів здобувачів; - навчання через дослідження, що забезпечується через синергетичну взаємодію освітньої та наукової складових; - проблемно-орієнтоване навчання, що реалізується шляхом використання евристичних та дослідницьких методів навчання; - проєктно-організоване навчання, в якому проєкт виступає як форма, метод та результат навчання; - змішане та перевернуте навчання, що поєднує традиційні та онлайн форми, посилює роль самостійної роботи та сприяє активному засвоєнню нових знань; - цифрові технології (ZOOM, Google Meet, Google Drive, Google Forms, Google Slides, Google Keep, Jamboard, Miro, Lucidchart, Learning Apps, YouTube, WordWall, Padlet, Quizlet, Mentimeter тощо); <p>Форми навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекції, практичні заняття, консультації; - педагогічна (асистентська) практика; - тренінги, вебінари, онлайн-курси, літні школи; - наукова та проєктна діяльність. <p>Методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інтерактивні методи («мозкові штурми», дебати, дискусії, презентації, організаційно-діяльнісні та рольові ігри; робота в групах); - методи проєктування (генерації ідей, ідентифікації проблем, постановки мети і завдань, планування, трансляції цілей на результати); - методи моделювання (розробка структури статей, дисертацій, звітів, заявок, проєктів тощо); - методи аналізу та рефлексії (портфоліо, есе, бенчмаркінг, кейс-метод); - методи набуття особистого досвіду наукової діяльності (робота над

	<p>дисертацією, апробація результатів наукових досліджень на наукових семінарах (PhD-колоквиумах), конференціях, публікація статей, участь у розробці проектних заявок та конкурсах проектів;</p> <p>– методи педагогічної підтримки та особистого прикладу (наставництво як безпосередня взаємодія наукового керівника та здобувача, викладача та здобувача, соціалізація в академічну спільноту, участь у професійних мережах, популяризація та стимулювання наукової діяльності та її результатів);</p> <p>– лабораторні методи (методи визначення інтегральних показників серцево-судинної системи, системи зовнішнього дихання, методи визначення фізичної працездатності, методи експрес-діагностики функціональної та фізичної підготовленості організму спортсменів, методи інтегральної оцінки фізичного здоров'я людини за різними авторськими методиками).</p>		
Оцінювання	<p>Система оцінювання передбачає поточний і підсумковий контроль знань та аналіз результатів наукової роботи здобувачів</p> <p><i>Поточний контроль</i> здійснюється викладачами на підставі опитування, тестування, само- та взаємооцінювання, а також за результатами захисту індивідуальних та групових проектів, виконання індивідуальних завдань (написання есе, CV, мотиваційного листа, анотації, рецензії на статтю, розробка елементів проектної заявки та ін.). Поточний контроль за результатами наукової роботи (проведення запланованого обсягу досліджень, розроблених розділів дисертації, кількості публікацій тощо) здійснюється науковими керівниками здобувачів.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> проводиться у формі екзамену або заліку за результатами вивчення навчальної дисципліни та проходження педагогічної (асистентської) практики, а також передбачає проміжну (напіврічну та річну) атестацію здобувачів щодо виконання ними індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи аспіранта.</p> <p><i>Проміжна атестація</i> проводиться на двох рівнях: перший – атестація на рівні наукового керівника та кафедри, на засіданні якої заслуховується звіт здобувача та ухвалюється відповідне рішення. Результати атестації затверджуються вченою радою факультету. Другий рівень – атестація комісією на чолі з проректором з наукової роботи (починаючи з другої атестації), до складу якої входять: завідувач відділу аспірантури і докторантури, гарант освітньо-наукової програми, декан факультету, фахівець відділу аспірантури і докторантури (секретар комісії). Атестація на другому рівні має на меті підтримку подальшої наукової діяльності аспіранта, а також виявлення проблемних питань (у тому числі попередження конфліктів) у процесі підготовки в аспірантурі та сприяння їх вирішенню з боку адміністрації ЗНУ.</p> <p><i>Присудження ступеня доктора філософії</i> відбувається за результатами публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи, отримали висновок наукового керівника та висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на підставі її публічної презентації та обговорення</p>		
6. Програмні компетентності			
<p>Вид компетентності і</p>	<p>шифр</p>		<p>Відповідність стандарту</p>

			ту
Інтегральна компетентність	ІК	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері фізичної культури і спорту, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення.	
Загальні компетентності	ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ЗК01
	ЗК 2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	ЗК02
	ЗК 3	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми	
	ЗК 4	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	ЗК02
	ЗК 5	Здатність до критичного мислення	ЗК01
	ЗК 6	Здатність працювати в міжнародному середовищі, у тому числі в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України	ЗК03
	ЗК 7	Здатність розробляти проекти та управляти ними	
	ЗК 8	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів	
	ЗК9	Здатність до особистісного та професійного розвитку	
	ЗК 10	Здатність розв'язувати комплексні проблеми зі спеціальності фізична культура і спорт на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності	ЗК01
	ЗК 11	Здатність до міжособистісної взаємодії та комунікації; володіння технікою публічних виступів, риторики та аргументації	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1	Здатність до розуміння основних концепцій, історичних витоків, сучасного стану та тенденцій розвитку спеціальності фізична культура і спорт; оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку	
	СК2	Здатність здійснювати планування та виконання оригінальних досліджень, досягати наукових результатів, які створюють нові знання як в предметній області, так і в міждисциплінарних напрямках, і можуть бути опубліковані у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з галузі Освіта /Педагогіка та суміжних галузей	СК01
	СК3	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності	СК02
	СК4	Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у галузі, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.	СК04
	СК5	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, демонструвати глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень; володіти навичками академічного письма	
	СК6	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти, в тому числі міждисциплінарні, з урахуванням соціальних, економічних, екологічних, міжкультурних та правових аспектів; демонструвати лідерство та відповідальність під час їх реалізації.	СК05

	СК7	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, зокрема забезпечувати організацію та проведення навчальних занять зі здобувачами вищої освіти зі застосуванням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання; об'єктивне оцінювання здобутих результатів навчання	СК06
	СК8	Здатність інтегрувати знання з різних галузей, застосовувати системний підхід та враховувати правові, етичні та інші аспекти під час розв'язання комплексних проблем у сфері фізичної культури і спорту та проведення досліджень.	СК03
	СК9	Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері фізичної культури і спорту.	
7. Програмні результати навчання			
ПРН1	Мати передові концептуальні та методологічні знання з предметної області та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій		РН01
ПРН2	Глибоко розуміти загальні принципи, методи, методології наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері фізичної культури і спорту та у викладацькій практиці		РН10
ПРН3	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи у науковій та науково-педагогічній діяльності.		РН09
ПРН4	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, спостережень, сучасних інструментальних методик, наявні літературні дані з метою розв'язання значущих наукових та науково-прикладних проблем у сфері фізичної культури і спорту.		РН02
ПРН5	Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження за напрямом спеціальності та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності.		РН03, РН08
ПРН6	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми зі спеціальності фізичної культури і спорту державною та іноземною мовами; оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з дотриманням правил академічного письма; здійснювати ефективну міжособистісну комунікацію; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики		РН07
ПРН7	Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми		РН05
ПРН8	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя		РН05
ПРН9	Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми із врахуванням соціальних, економічних, екологічних, етичних, міжкультурних, євроінтеграційних та правових аспектів		РН06

ПРН10	Організувати й здійснювати освітній процес у закладах вищої освіти, використовуючи сучасні освітні технології та інноваційні методи навчання; нормативне, наукове та навчально-методичне забезпечення; відповідально та об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів; розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти	РН10
ПРН11	Досліджувати концептуальні моделі процесів і систем у сфері фізичної культури і спорту та ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів.	РН04
ПРН12	Аналізувати, систематизувати та актуалізувати знання та/або професійну практику явищ і процесів у сфері фізичної культури і спорту в Україні та інших країнах світу із застосуванням наявних наукових даних та методів, проблем і тенденцій розвитку спорту, фізичної культури та оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних верств населення, здійснювати патентно-ліцензійний пошук.	РН06

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Наукове керівництво здобувачами здійснюється активними дослідниками, які мають публікації за тематикою (напрямом) дисертаційних досліджень здобувачів, беруть участь у наукових проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.</p> <p>Викладання навчальних дисциплін здійснюється найбільш компетентними викладачами, які відповідають п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187) та мають вагомі наукові здобутки (публікації, проекти, стажування тощо) за змістом освітніх компонентів, які вони забезпечують.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Навчальні корпуси підключені до високошвидкісного Інтернету, у тому числі Wi-Fi, обладнані сучасними аудиторіями та комп'ютерними класами, зокрема наявна спеціалізована мультимедійна аудиторія для аспірантів (Зала європейських студій), яка використовується для очного та дистанційного проведення навчальних занять, наукових заходів, захистів дисертацій тощо. Наявні сучасні обладнані аудиторії у підземних укриттях.</p> <p>Для наукової роботи використовується: спеціалізована аудиторія, апаратно-програмний комплекс для експертної діагностики функціональної підготовленості організму спортсменів та різних верств населення (велоергометр CX-I KETTLER, K-070, електрокардіограф одноканальний CardioLab, комп'ютерна програма «Комплексна експрес-оцінка функціональної підготовленості організму спортсменів та функціонального стану фізіологічних систем (серцево-судинної і зовнішнього дихання)», антропометр Мартіна, медичні ваги. Програмне забезпечення: операційна система Windows 2007 або вище.</p> <p>Соціально-побутова інфраструктура включає мережу гуртожитків з достатньою кількістю місць, комбінат харчування, спортивний клуб, центр культури, кабінет психолога, спортивно-оздоровчий табір «Славутич» на Азовському узбережжі, біостанцію-профілакторій (о. Хортиця), коворкінг-центр, стадіон та ін.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформація щодо організації навчання здобувачів розміщена на сайті ЗНУ (https://www.znu.edu.ua/) та веб-сторінках його структурних підрозділів, зокрема відділу аспірантури і докторантури (http://phd.znu.edu.ua/); навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін (робочі програми, силабуси, презентації лекцій, методичні рекомендації, завдання для поточного та підсумкового контролю тощо) розміщені на сторінках відповідних дисциплін у системі електронного забезпечення навчання Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/).</p> <p>Для наукової роботи, пошуку наукової літератури застосовуються інформаційні ресурси наукової бібліотеки: сайт (http://library.znu.edu.ua/) та мобільний додаток LibClient (http://library.znu.edu.ua/2381.ukr.html); забезпечується доступ до ресурсів провідних світових видавництв Elsevier, Springer Nature, De Gruyter,</p>

	<p>Wiley та баз даних, у тому числі до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science та повнотекстових ScienceDirect, SpringerLink. До послуг здобувачів також інституційний репозитарій (https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/), система наукових та академічних показників СИНАП (https://scientific-rating.znu.edu.ua/); сайти наукових фахових видань ЗНУ (https://web.znu.edu.ua/NIS/588.ukr.html), у тому числі, фахове видання «Фізичне виховання та спорт» зі спеціальності фізична культура і спорт (http://journalsofznu.zp.ua/index.php/sport); запрошення на конференції (http://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news%2Fview&site_id=19&category_id=84).</p> <p><i>Для педагогічної підтримки та залучення здобувачів до академічної спільноти створено та підтримуються професійні групи у Facebook: «Аспірантура і докторантура ЗНУ» (https://www.facebook.com/groups/1430909570544926/), «European Project Culture» (https://www.facebook.com/groups/213037885939700/), а також діють Telegram-канали для здобувачів відповідних років навчання. Функціонують офіційні Telegram-канали університету: «ЗНУ» і «ЗНУ: міжнародні можливості для НПП і аспірантів».</i></p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Право здобувачів на кредитну мобільність реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579 та внутрішнього положення ЗНУ «Про порядок реалізації права на академічну мобільність» та внутрішнього положення ЗНУ (http://sites.znu.edu.ua/international-relations/legal-framework/polozhennya_mobilnist.pdf). Перезарахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах національної академічної мобільності здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання</p> <p>Угоди про співробітництво укладено з такими ЗВО: Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка (м. Кам'янець-Подільський); Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту (м. Дніпро); Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка (м. Суми); Національний університет «Запорізька політехніка» (м. Запоріжжя); Волинський національний університет імені Лесі Українки (м. Луцьк); Житомирський державний університет імені Івана Франка (м. Житомир); Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова (м. Київ).</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Забезпечуються можливості для введення здобувачів у міжнародну академічну спільноту шляхом сприяння апробації результатів наукових досліджень здобувачів на міжнародних конференціях і семінарах, їх публікації у міжнародних виданнях, а також стажування у закордонних закладах вищої освіти та наукових установах в рамках укладених двосторонніх угод.</p> <p>Угоди укладено з такими ЗВО: Університет «Туран» (Казахстан) (договір про співробітництво); Куявський університет у Влоцлавеку (Польща), (договір про співпрацю); Люблінський науково-технологічний парк (Польща), (договір про співпрацю); Балтійська міжнародна академія (Латвія), (угода про співробітництво у науково-дослідній сфері).</p> <p>Перезарахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>можливе за умови володіння українською мовою на рівні не нижче B2</p>

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Освітня складова освітньо-наукової програми

Шифр	Назва освітніх компонент	Кіл-ть кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
	Цикл загальної підготовки		
	<i>Обов'язкові компоненти</i>		
	<i>оволодіння мовними компетентностями</i>		
OK1	Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника	6	залік, екзамен
	<i>всього</i>	6	
	<i>оволодіння загальнонауковими компетентностями</i>		
OK2	Філософія наукової свідомості	4	залік
	<i>всього</i>	4	
	<i>набуття універсальних навичок дослідника</i>		
OK3	Сучасні технології навчання й викладання у вищій школі	3	екзамен
OK4	Дослідницько-інноваційна та проєктна діяльність	4	екзамен
OK5	Академічне письмо та академічна доброчесність (з англомовним компонентом)	3	залік
OK6	Педагогічна (асистентська) практика	4	диф. залік
	<i>всього</i>	14	
	<i>Загалом за циклом загальної підготовки</i>	24	
	Цикл професійної підготовки		
	<i>здобуття глибоких знань із спеціальності</i>		
	<i>Обов'язкові компоненти</i>		
OK7	Теоретико-методологічні засади фізичної	4	екзамен

	культури і спорту		
ОК8	Сучасні методи наукових досліджень у галузі фізичної культури і спорту	4	екзамен
ОК9	Особливості науково-педагогічної діяльності викладачів галузі фізичної культури і спорту в закладах вищої освіти	4	залік
	<i>всього</i>	12	
	<i>Вибіркові компоненти</i>		
ВД	Вибіркова дисципліна 1	4	залік
ВД	Вибіркова дисципліна 2	4	залік
ВД	Вибіркова дисципліна 3	4	залік
	<i>всього</i>	12	
	<i>Загалом за циклом професійної підготовки</i>	24	
	<i>Загалом за освітньою складовою, у т. ч. вибіркових компонентів</i>	48 12 (25%)	

Перелік вибіркових компонент формується гарантом ОНП упродовж місяця після зарахування до аспірантури чергової хвилі здобувачів та затверджується на засіданні вченої ради факультету. У зазначеному переліку має бути передбачена принаймні одна дисципліна, що відповідає обраній тематиці (напрямові) наукових досліджень кожного здобувача. Перелік вибіркових дисциплін є додатком до даної ОНП.

2.2. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми є підготовка та публікації наукових статей, виступи на конференціях, семінарах (PhD-колоквіумах, круглих столах тощо).

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту

дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі. Індивідуальний план наукової роботи погоджується науковим керівником та затверджується науково-технічною радою ЗНУ впродовж двох місяців з дня зарахування аспіранта на навчання.

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта

№	Перелік та обсяг робіт	Форма контролю
1. Перший рік навчання		
1.1	Затвердження теми дисертаційної роботи та Індивідуального плану наукової роботи аспіранта (упродовж 2-х місяців після зарахування)	напіврічна та річна атестації
1.2	Аналіз літератури за темою дослідження, ідентифікація проблеми, визначення об'єкта та предмета дослідження; формулювання мети і завдань дослідження; розробка плану-проспекту дисертації	
1.3	Участь у наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
1.4	Участь у наукових конференціях (не менше однієї)	
1.5	Написання першого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2. Другий рік навчання		
2.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	напіврічна та річна атестації
2.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
2.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
2.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
2.5	Написання другого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2.6	Участь у програмах академічної мобільності, стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
2.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
3. Третій рік навчання		
3.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	напіврічна та річна атестації
3.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
3.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
3.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
3.5	Написання третього розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
3.6	Участь у програмах академічної мобільності, стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
3.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
4. Четвертий рік навчання		

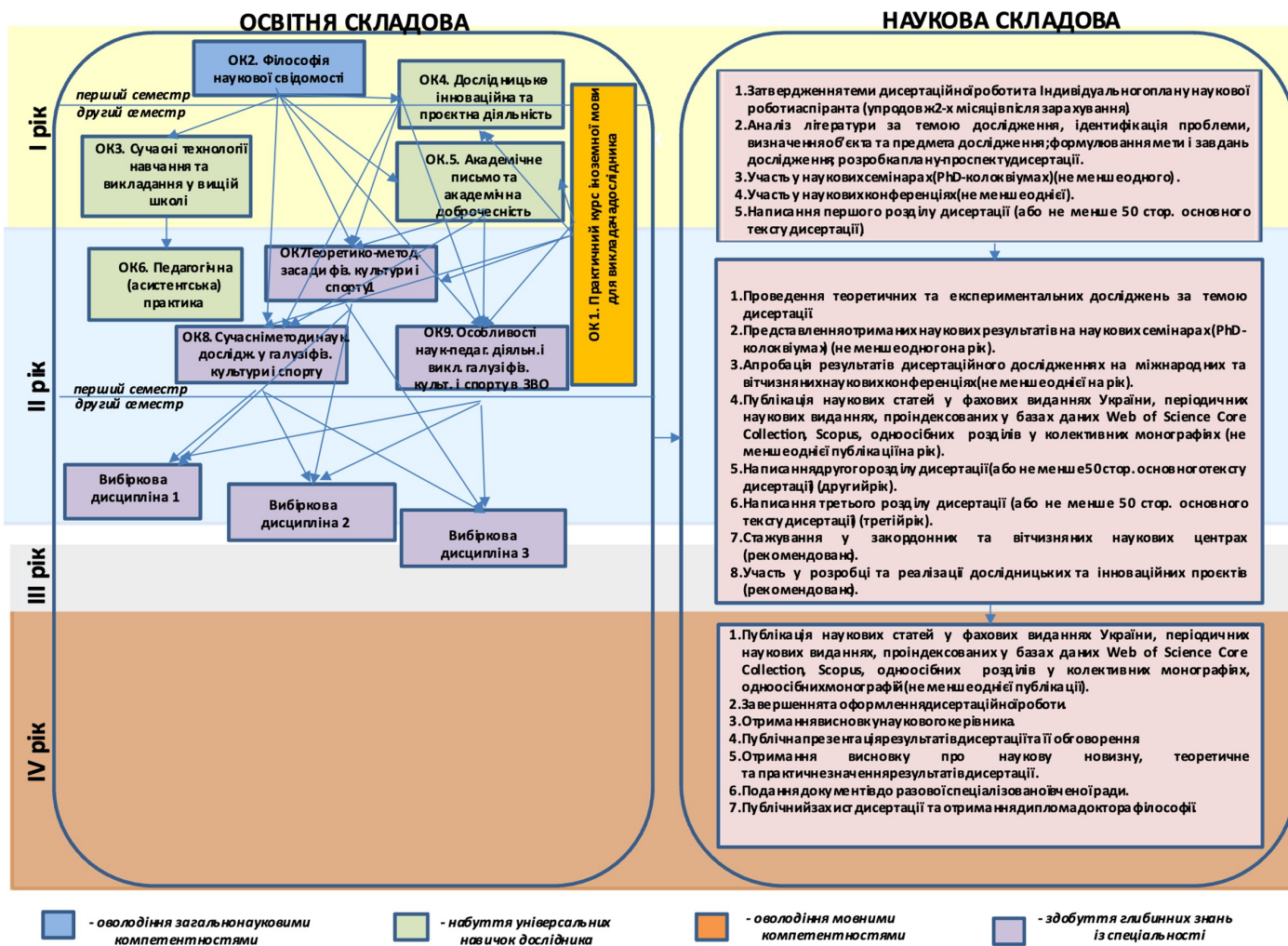
4.1	Завершення роботи над дисертацією	напіврічна та річна атестації; публічна презентація результатів дисертації; захист дисертації
4.2	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях, одноосібних монографій (не менше однієї публікації)	
4.3	Отримання висновку наукового керівника та подання заяви на одержання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (не пізніше ніж за дев'ять місяців до завершення нормативного строку навчання)	
4.4	Публічна презентація результатів дисертації та її обговорення (не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви)	
4.5	Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (не пізніше двох тижнів з дня проведення презентації)	
4.5	Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації	
4.6	Подання документів до Вченої ради ЗНУ (не пізніше двох тижнів з дня отримання висновку) з метою створення разової спеціалізованої ради для захисту дисертації	
4.7	Публічний захист дисертації та отримання диплома доктора філософії	

Напрями досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії

№	Напрями досліджень
1	Оптимізація програми підготовки для підвищення швидкодіючих якостей плавців
2	Оптимізація тренувального процесу кваліфікованих гандболістів на основі модельних тренувальних занять
3	Удосконалення спеціальної фізичної підготовленості гандболістів високої кваліфікації
4	Удосконалення фізичної підготовленості військовослужбовців
5	Оптимізація програми підготовки волейболістів на етапі попередньої базової підготовки
6	Використання штучного інтелекту в системі управління тренувальним процесом спортсменів високої кваліфікації
7	Формування готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до розробки електронних навчально-методичних матеріалів.
8	Удосконалення спеціальної фізичної підготовленості борців вільного стилю.
9	Управління багаторічною підготовкою футболістів з урахуванням факторів міграції
10	Вплив міграційних процесів в аматорському футболі України на ефективність підготовки спортсменів і команд
11	Удосконалення хореографічної підготовленості спортсменів високої кваліфікації у спортивній аеробіці
12	Інтерактивне навчання плаванню дітей 6-7 років
13	Використання засобів корфболу у процесі фізичного виховання дітей 5-6 років».
14	Удосконалення фізичної та функціональної підготовленості курсантів закладів вищої освіти МВС

	України засобами джиу-джитсу
15	Розвиток танцювальної майстерності спортсменок різних вікових груп у європейській програмі спортивних бальних танців у категорії ProAm

2.3. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів	Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді, за результатами якого видається документ встановленого зразка (диплом доктора філософії) з присвоєнням кваліфікації: Доктор філософії у галузі «Освіта/Педагогіка» зі спеціальності «Фізична культура і спорт».
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми у сфері фізичної культури і спорту, або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Дисертація, наукові публікації, у яких опубліковані основні результати дослідження, не повинні містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті відділу аспірантури і докторантури, розділ: «Разові спеціалізовані вчені ради» Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії повинна мати обсяг основного тексту 4,5-7 авторських аркушів. Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН (наказ МОН від 12 січня 2017 р. № 40).
Вимоги до публічного захисту дисертації	Вимоги до порядку подання, попередньої експертизи, у тому числі перевірки на плагіат, та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді, а також її оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗНУ визначаються Положенням про присудження наукового ступеня доктора філософії у Запорізькому національному університет (у новій редакції)

4. ПРОЦЕДУРИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Відповідно до [Стратегії розвитку ЗНУ в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення на 2023-2025 рр.](#) однією із стратегічних цілей університету є «формування якісної й конкурентоспроможної освітньої пропозиції, яка гармонійно поєднує навчальну й наукову складові, враховує очікування й ціннісні орієнтири ключових стейкхолдерів і світові тренди», що неможливо без функціонування дієвої системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти на всіх трьох рівнях (бакалавр, магістр, доктор філософії).

У ЗНУ створено освітньо-наукове середовище, що дозволяє здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повною мірою оволодіти основними видами програмних компетентностей: загальнонауковими, мовними, спеціальними (предметними), набути універсальних навичок дослідника та педагогічних умінь щодо викладання у вищій школі. Освітній процес на третьому рівні вищої освіти забезпечують найдосвідченіші науково-педагогічні працівники, які мають вагомі досягнення у професійній діяльності та здійснюють викладання на високому науково-методичному рівні з використанням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання. Науковий пошук майбутніх докторів філософії здійснюється в рамках традицій численних наукових шкіл ЗНУ під науковим керівництвом досвідчених науковців, які мають публікації з тематики дисертаційних досліджень здобувачів. Науковий потенціал ЗНУ

дозволяє формувати разові спеціалізовані вчені ради для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Здобувачам створено умови щодо апробації їх наукових результатів шляхом друку статей у фахових виданнях ЗНУ, виступу на наукових/науково-практичних конференціях, участі у тематичних заходах, круглих столах, наукових семінарах, PhD-колоквіумах та ін. Велика кількість міжнародних проєктів і програм, які реалізуються в університеті, надають можливість здобувачам бути залученими до міжнародної академічної спільноти.

Для забезпечення підвищення якості вищої освіти на третьому, освітньо-науковому рівні призначено координатора PhD-програм в університеті, який здійснює вчасну розробку й оновлення локальних нормативних документів, що регулюють процес підготовки докторів філософії в ЗНУ; координує діяльність гарантів освітньо-наукових програм шляхом наповнення відповідного електронного ресурсу в Moodle «Для гарантів освітньо-наукових програм», організовує для них і груп забезпечення спеціальні тренінги, семінари якості та ін.; здійснює контроль за вчасним оновленням освітньо-наукових програм відповідно до змін у нормативній базі, пропозицій стейкхолдерів, рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; надає інформаційно-консультативну підтримку здобувачам через функціонуючі для аспірантів кожного року навчання Telegram-канали, де вони мають можливість отримати як всю актуальну інформацію щодо їхнього навчання, так і оперативні відповіді на питання, що виникають у процесі їх підготовки.

Моніторинг та перегляд освітньо-наукових програм

4.1. Моніторинг та періодичний перегляд освітньо-наукових програм провадиться відповідно до локальних нормативних документів ЗНУ. Процедура розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукових програм регламентується [Положенням про освітньо-наукові програми підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти \(ступеня доктора філософії\) Запорізького національного університету](#).

4.2. Моніторинг та перегляд освітньо-наукових програм має на меті забезпечення взаємозв'язку між змістом навчання (освітня складова) та дослідженням здобувачів наукового ступеня доктора філософії (наукова складова).

4.3. До проведення моніторингу залучаються провідні фахівці факультету, роботодавці, випускники, здобувачі, а також [Центр забезпечення якості освіти](#), який здійснює періодичне опитування всіх категорій стейкхолдерів та розміщує відповідні [соціологічні звіти](#) на сайті Центру. За результатами моніторингу та змін у нормативно-правовій базі здійснюється щорічне оновлення освітньо-наукових програм і навчальних планів.

4.4. Здобувач є не тільки замовником освітньої послуги, а й партнером у визначенні вектору наукового пошуку, розвитку наукових шкіл, якісного становлення його як дослідника і викладача під керівництвом наукового керівника.

4.5. В ЗНУ запроваджене щосеместрове опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу та якості викладання навчальних дисциплін. Опитування проводиться за допомогою он-лайн сервісів в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ MOODLE. Результати опитування враховуються при оновленні робочих програм та силабусів навчальних дисциплін, а також при внесенні змін у навчальні плани та освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників

4.6. Згідно [Положення про професійний розвиток науково-педагогічних працівників Запорізького національного університету](#) ЗНУ забезпечує підвищення кваліфікації та стажування НПП не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати. Положення регулює усі формальні аспекти підвищення кваліфікації, в тому числі професійного розвитку викладачів.

4.7. ЗНУ створює умови для підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників як в Україні, так і за кордоном. При цьому НПП можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами. Зокрема формами підвищення кваліфікації є: інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; наукове стажування; інформальна освіта; здобуття наукового ступеня, участь у програмах академічної мобільності.

4.8. Підвищення кваліфікації на базі ЗНУ здійснюють: [Центр післядипломної освіти](#), [Школа педагогічної майстерності](#), [Центр інтенсивного вивчення іноземних мов](#). Для гарантів освітньо-наукових програм та наукових керівників аспірантів діє курс підвищення кваліфікації «Актуальні питання підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти»; для викладачів третього рівня вищої освіти - «Підвищення цифрових компетентностей співробітників Запорізького національного університету», які можна опанувати дистанційно як у синхронному, так і в асинхронному режимах.

4.9. В університеті щорічно здійснюється [рейтингування науково-педагогічних працівників](#) за встановленими [критеріями](#), результати якого враховуються при проведенні конкурсу на заміщення вакантних посад НПП, відзначення найкращих працівників за вагомі досягнення в професійній діяльності, кар'єрного зростання.

Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

4.10. З метою інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу в ЗНУ функціонує єдина [система електронного забезпечення навчання ЗНУ MOODLE](#), яка, зокрема містить розроблений фахівцями ЗНУ спеціалізований модуль для автоматичного вибору здобувачами навчальних дисциплін за вибором. Для супроводу організаційно-управлінської діяльності діє єдина інформаційна система управління «Документообіг». В усіх навчальних корпусах забезпечений доступ до мережі Інтернет завдяки технології Wi-Fi.

4.11. Автоматизація основних функцій управління освітнім процесом запроваджено на базі системи управління освітнім процесом АСУ Деканат», «Ректорат» та введеною в дію з 2023 року АСУ «Методичний комплекс "Розклад"».

4.12. Інформаційне забезпечення наукової діяльності включає доступ до [он-лайн наукової бібліотеки ЗНУ](#), електронних баз даних, (у т.ч. міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science та ін.) та інших електронних бібліотечних ресурсів та сайтів наукових фахових видань ЗНУ.

4.13. Облік наукової роботи та виконання ліцензійних вимог науково-педагогічних працівників здійснюється на власній електронній платформі [СИНАП \(система наукових та академічних показників\)](#); функціонує й [інституційний репозитарій ЗНУ](#).

Публічність інформації про освітньо-наукові програми

4.14. З метою забезпечення інформаційної відкритості ЗНУ та виконання вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про доступ до публічної інформації» на [головній сторінці офіційного сайті університету](#) створений спеціальний розділ «Публічна інформація», в якому зібрані посилання на всі публічні документи та інформацію загально університетського характеру.

4.15. Повний текст освітньо-наукових програм, навчальні плани, силибуси навчальних дисциплін, Правила прийому до аспірантури, графік освітнього процесу, розклади занять та сесій, нормативні документи, що регулюють процес підготовки докторів філософії у Запорізькому національному університеті розміщено на [сайті відділу аспірантури і докторантури ЗНУ](#). Громадське обговорення проектів освітньо-наукових програм здійснюється у розділі [«Громадське обговорення ОНП»](#) на сайті ЗНУ.

Академічна доброчесність та запобігання й виявлення плагіату в наукових роботах

4.16. Забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу регламентується [Кодексом академічної доброчесності Запорізького національного університету](#) та [Положенням про порядок запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних](#)

[роботах здобувачів вищої освіти та дисертаціях на здобуття наукового ступеня у Запорізькому національному університеті.](#)

4.17. Органом, що здійснює контроль за дотриманням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу є Рада з академічної доброчесності. Факти порушення науковими, педагогічними, науково-педагогічними працівниками та особами, що навчаються, норм Кодексу виносяться на розгляд Ради з академічної доброчесності. За порушення норм академічної доброчесності здобувачі, наукові, педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть бути притягнуті до моральної, дисциплінарної, адміністративної відповідальності відповідно до нормативних і розпорядчих документів, норм законодавства України.

4.18. Для запобігання та виявлення плагіату в наукових дослідженнях працівників та здобувачів вищої освіти в ЗНУ діє система запобігання та виявлення плагіату з широким використанням спеціалізованого програмного обладнання. В межах проєкту сприяння академічній доброчесності встановлені партнерські відносини та підписаний договір про співпрацю з ТОВ «Плагіат» Unichesk, яка надає можливість перевіряти роботи на плагіат та взаємні цитування.

4.19. Для здобувачів третього рівня вищої освіти викладається обов’язковий курс «Академічне письмо та академічна доброчесність». Для додаткового інформування майбутніх докторів філософії на сайті відділу аспірантури і докторантури створено окрему сторінку «[Академічна доброчесність](#)».

5. Матриця відповідності програмних компетентностей обов’язковим компонентам освітньо-наукової програми

ЗК, СК	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності											Спеціальні компетентності								
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9
OK1	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+			+	+			
OK2	+	+	+		+			+	+	+				+						
OK3	+	+		+	+			+	+	+	+					+	+	+		
OK4	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			
OK5	+	+		+		+			+	+			+			+				
OK6	+	+	+	+	+			+	+	+	+				+	+		+		
OK7	+	+	+	+	+			+		+		+		+	+		+		+	
OK8	+	+	+			+			+				+		+	+				+
OK9	+	+	+	+				+			+				+		+	+		

**6. Матриця відповідності програмних результатів навчання
програмним компетентностям**

ПРН	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності											Спеціальні компетентності								
	ЗК 1	З К 2	ЗК3	ЗК4	ЗК 5	ЗК6	ЗК 7	ЗК8	ЗК 9	ЗК1 0	ЗК11	СК 1	СК2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК9
ПРН1	+	+	+			+	+			+		+	+	+	+			+	+	+
ПРН2	+	+			+					+		+	+	+		+	+	+		+
ПРН3	+	+								+			+	+	+		+	+		+
ПРН4	+	+		+						+		+	+	+		+			+	
ПРН5	+	+	+				+	+	+	+			+	+	+		+			+
ПРН6	+	+		+		+					+		+			+	+	+	+	
ПРН7	+	+			+					+		+	+	+	+				+	+
ПРН8	+	+	+	+	+		+	+	+	+				+					+	
ПРН9	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+		+	+			+
ПРН1 0	+	+						+	+	+	+				+	+		+	+	+
ПРН1 1		+	+		+	+			+	+		+		+	+				+	
ПРН1 2	+		+	+			+	+	+	+		+	+	+			+			+

**7. Матриця відповідності програмних результатів навчання
обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми**

ПРН	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12
ОК												
ОК1						+		+	+			
ОК2			+				+	+				
ОК3			+			+		+		+		
ОК4	+		+		+	+		+	+			
ОК5			+			+	+	+				
ОК6		+	+			+		+		+		
ОК7	+	+		+	+			+			+	+
ОК8	+	+					+				+	+
ОК9	+	+						+		+		

Додаток 1

Зміни та доповнення до освітньо-наукової програми

Перелік внесених змін/доповнень	Протоколи ініціаторів змін	Протоколи вченої ради ЗНУ
<i>Перелік змін і доповнень відносно попередньої редакції ОНП 2024 року</i>		
На титульному аркуші й далі по тексту внесено зміни до найменування і шифру галузі та коду й найменування спеціальності, зокрема (змінено шифр і найменування галузі знань 01Освіта/Педагогіка на АОсвіта, змінено код і найменування спеціальності 017 Фізична культура і спорт на А7 Фізична культура і спорт.	Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти: постанова КМУ від 30.08.24 р. № 1021. Про	Протокол Вченої ради ЗНУ № від 25.02.25р.

	внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266: постанова КМУ від 15.11.24 р. № 1300	
У розділі 3 надано посилання на оновлену редакцію Положення про присудження ступеня доктора філософії у Запорізькому національному університеті	Наказ ректора № 433 від 03.10.24 р	
На аркуші погодження змінено прізвища та ініціали зав. аспірантури і докторантури та Голови НТСАДМВ ЗНУ	Протокол засідання вченої ради факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму № 4 від 21.11.2024 р.	
У п.9 профіля ОНП щодо матеріально-технічного забезпечення додано «Наявні сучасні обладнані аудиторії у підземних укриттях.		
Уточнено мету ОНП з огляду на орієнтацію на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року No 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року No 722	Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти, затв. Наказом МОН від 15.05.24р. № 686 Протокол засідання вченої ради факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму № 4 від 21.11.2024 р.	
а також на досягнення цілей вищої освіти Ради Європи (виховання активної громадської позиції, підготовка до ринку праці, особистий світоглядний розвиток, розвиток нових знань)		
Переформульовано ЗК8 у вигляді: «Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів»		
Переформульовано ПРН8 у вигляді: «Демонструвати системний науковий світогляд, загальний культурний кругозір та активну громадянську позицію; володіти техніками і технологіями критичного мислення; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя»		
У Зміст ОК7 «Теоретико-методологічні засади фізичної культури і спорту» додано Тему «Розуміння соціальних, політичних і економічних процесів у галузі фізичної культури», спрямовану на формування громадянської компетентності (здатності самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів в рамках своєї		

спеціальності), а також забезпечення досягнення цілей сталого розвитку та цілей вищої освіти Ради Європи.			
У Передмові додано до складу робочої групи здобувача третього рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії)			
У п.1 профіля ОНП уточнено формулювання освітньої кваліфікації згідно Стандарту вищої освіти зі спеціальності А7 Фізична культура і спорт для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, зокрема, доктор філософії з фізичної культури і спорту	Протокол вченої ради факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму № 4 від 21.11.2024 р.		
У п.3 профіля ОНП уточнено формулювання предметної області і працевлаштування випускників згідно Стандарту вищої освіти зі спеціальності А7 Фізична культура і спорт для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти			
У п.4 профіля ОНП уточнено формулювання працевлаштування випускників згідно Стандарту вищої освіти зі спеціальності А7 Фізична культура і спорт для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти			
У п.6 профіля ОНП уточнено формулювання інтегральної компетентності згідно Стандарту вищої освіти зі спеціальності А7 Фізична культура і спорт для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти			
У п.6 профіля ОНП приведена у відповідність СК8 згідно Стандарту вищої освіти зі спеціальності А7 Фізична культура і спорт для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти .			
У п.7 профіля ОНП уточнено формулювання ПРН11, ПРН12 згідно Стандарту вищої освіти зі спеціальності А7 Фізична культура і спорт для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти			